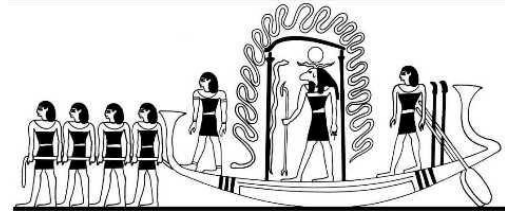

MEHEN Nieuws (3)

10 februari 2011

MEHEN, Studiecentrum voor het oude Egypte

Onrust in Egypte

Het zijn op dit moment onrustige tijden in Egypte, niet alleen voor de Egyptenaren, maar ook voor de monumenten en de musea in Egypte. Relatief gezien is er gelukkig nog weinig beschadigd, hopelijk wordt het niet erger. Veel opgravingsteams zijn vanwege de onlusten niet naar Egypte afgereisd, waaronder het team o.l.v. dr. M. Raven uit Nederland dat begin februari naar Sakkara zou gaan. Hieronder een foto (bron internet) dat de situatie rond het Egyptisch Museum begin februari 2011 weergeeft.

Egyptische oudheden in het Rodin Museum te Parijs

Op de website van het Rodin Museum in Parijs (schuin tegenover de Dome des Invalides) wordt melding gemaakt van het feit dat er zich ook Egyptische objecten in de verzameling bevinden. Tijd voor Mehen om eens uit te zoeken wat er nu in dit museum aanwezig is.

Rodin verzamelde o.a. objecten uit de oudheid ter inspiratie en als voorbeeld voor het maken van zijn eigen beelden. Informatie uit de gids van het museum laat zien dat niet alle Egyptische objecten zijn tentoongesteld. Januari 2011 waren de volgende voorwerpen te zien:

1. Bronzen kat uit de Late Tijd, 32 cm hoog.
2. Reliëf van een farao uit het Middenrijk.
3. Houten beeldje van een man uit het Oude Rijk (?).
4. Een bronzen ibis zonder kop, Ptolemaeëntijd, hoogte 9 cm en lengte 8,6 cm.
5. Dodenmasker van pleisterkalk van een jonge man uit de 2^e eeuw na Chr. Rodin zei over dit object: "Dit hoofd heeft een aandoenlijke treurigheid en de algemene uitdrukking van hun lijnen ontroert je diep."
6. Kopje van een koningin uit de Ptolemaeëntijd.

7. Torso van Nectanebo I, 30^e dynastie, kwartsiet, hoogte 105 cm. Dit is meteen het indrukwekkendste voorwerp dat tentoongesteld staat. (foto Ilja Nagtegaal)

8. Houten beeldje van een valk uit de Ptolemaeëntijd, ca. 30 cm lang (foto Ilja Nagtegaal). Rodin zei hierover: “De Egyptenaren stelden zich het niveau van de beeldhouwkunst voor volgens de meest voor de hand liggende natuurlijke geometrie, om de grote dromen van deze mensen weer te geven en te bezielen”.

Er zijn, zoals opgemerkt, echter meer Egyptische objecten (o.a. fragment van een schijndeur, deel van een vaas, beeldje van Amon-Ra-Montoe en een aantal reliëfs) in de verzameling van Rodin. Het kan dus zo maar zijn dat indien u een bezoek aan het museum brengt er mogelijk andere stukken staan. Het is uiteraard geen vergelijk met het Louvre, maar als u het beeldhouwwerk van Rodin (en van Camille Claudel) de moeite van een bezoek waard vindt, zijn deze objecten voor een Egypte liefhebber meteen meegenomen.

Indien u meer wilt weten over de privéverzameling van Rodin, verwijs ik naar B. Garnier, Rodin, Antiquity is my youth. A sculptor's collection (2002).

Bezoek aan de tentoonstelling van Gérôme in het Musée d'Orsay te Parijs door Ger Claessens

Parijs is natuurlijk helemaal super en de fantastische kunst die je er kunt zien!!

In gezelschap van Ilja Nagtegaal, Bep en Jan Koek waren wij op een zaterdagochtend in januari even voor openingstijd aanwezig bij museum d'Orsay. We konden vrijwel meteen doorlopen. Imponerend als het d'Orsay is, ben ik al snel in de ban van alles wat dit museum te bieden heeft. Het museum bestrijkt de geschiedenis van de westerse kunst tussen 1848 en 1914, met een sterk accent op de 19e-eeuwse Franse kunst. Het museum bezit een vermaarde verzameling impressionistische schilderijen, maar ook beeldhouwkunst. Tot eind januari was er een overzichtstentoonstelling over de schilder Gérôme, die verscheidene keren Egypte bezocht heeft.

De tentoonstelling van Gérôme is te vinden in mooi ingerichte zalen die een donkerrode pluche uitstraling hebben. Het zijn 5 kleinere ruimten en 1 prachtige grote zaal die totaal 120 stukken van Gérôme laten zien. Een prachtig design van Gérômes hand voor een vaas valt onmiddellijk op. Het design op de vaas laat groepjes mensen zien die de toen bekende landen van de wereld vertegenwoordigden. Deze vaas was een geschenk voor de koning van Engeland, en dat zet meteen

de toon! De volgende kamers geven dezelfde hoge kwaliteit en schoonheid te zien: bronzen beelden en prachtige tuintaferelen. De schilderijen doen denken aan de klassieke tijden, Rome, en aan Engeland op een mooie manier geschilderd, ieder detail zeer verfijnd en uitgewerkt, zoals de klassieke manier vraagt.

De Oosterse wereld werd ook door Gérôme geschilderd, die hij kende van een aantal reizen naar het Nabije Oosten. Herkenbaar is een moskee in Cairo, met goed weergegeven architectuur en biddende mensen. Egyptische straatafereeltjes met paard en mensen, waar de middaghitte van afstraalt. Een kalief met gezelschap dat zich heftig verbaast over een naakte jongen die speelt met een slang. De gezichtsuitdrukkingen op dit schilderij zijn een studie waard, werkelijk top! Het schilderij met de tapijthandel waar Europees geklede mensen een tapijt uitkiezen, geeft herinneringen aan situaties bij iedereen die Egypte bezocht. Iedereen bemoeit zich met de keus en de aarzeling bij de koper is groot; een prachtig beeldend schilderij.

In de grote zaal: Oosterse taferelen met rustende mensen binnenshuis, Rome met o.a. schilderijen van een gladiator (het blijkt dat de recente film "De Gladiator" scènes bevat die overgenomen zijn van de schilderijen van Gérôme) en van de Romeinse senaat met de moord op Caesar als een stripverhaal uit het begin van de jaartelling. Landschapsschilderijen die eigenlijk historieschilderijen zijn; een prachtig geschilderd landschap met een leger, of andere ruiters die aan komen rijden met vermelding om welke ruiters of leger het gaat. Tevens te zien is Dhjengiz Khan op een in brons gegoten paard 40 bij 70 cm groot, beslagen en bekleed met koper en brons met email en halfedelstenen in een blauw/groene kleur, ook hier is sprake van groot vakmanschap.

En last but not least is er een schilderij waarop Napoleon onderaan de sfinx van Gizeh staat, klein en nietig geschilderd, opkijkend naar iets wat hij niet kon begrijpen; maar hij gaf wel de aanzet tot een wereldwijde verwondering. Van deze tentoonstelling, die ondertussen is afgelopen, is een prachtige catalogus verkrijgbaar.

Over Gérôme:

Moderne kunst begint bij het impressionisme, de manier van schilderen die door de volgers van de klassieke schildertrant verafschuwd werd. Gérôme is bij uitstek een schilder van de klassieke stijl, hij verafschuwde het impressionisme. Als erelid van de Parijse Salon leidde Gérôme, hij is lid sinds 1847, eens de Franse president rond op een tentoonstelling van de Salon. Toen de president een zaal van de impressionisten binnen wilde gaan riep Gérôme de president een halt toe met de woorden: "stop mijnheer de president, dit hier is een schande voor Frankrijk"! [Uit Hugh Honour].

Jean – Léon Gérôme, geboren in Vesoul in 1824, sterft na een lang, werkzaam en succesvol leven in Parijs in 1904. Wij bezochten zijn graf op het kerkhof van Montmartre; een eenvoudige maar mooie zandsteen markeert zijn graf, waar iemand nog verse bloemen op had gelegd.

Lezingen van Mehen voorjaar 2011

maandag 21 februari 2011, 19.30 uur, Doopsgezinde Gemeente, Oudegracht 270, Utrecht

Graffiti in Thebe-West, spreker Joost Golverdingen

Hij spreekt over een onderwerp dat maar weinig voor het voetlicht komt. Joost bezocht de laatste twee jaar vele plekken in Thebe-West om de graffiti die veel Egyptenaren in de oudheid hebben achtergelaten, te fotograferen. Veel van deze graffiti zal hij die avond toelichten..

Ter voorbereiding op de reis naar de tentoonstelling over Gizeh in Hildesheim (zie hieronder), zijn er drie lezingen die ook voor niet-deelnemers aan de reis de moeite waard zijn.

Zaterdag 16 april, 14.00 uur, Leiden RMO

Gizeh, een opgravingsgeschiedenis, spreekster drs. Sigrid van Roode

Zaterdag 23 april, 14.00 uur, Leiden RMO

Gizeh, De meest besproken en enigmatische plaats in Egypte, spreker dr. Hans Albers

Zaterdag 7 mei, 14.00 uur, Leiden RMO

Gizeh, Een hemel op aarde, spreker Jan Koek

Voor meer informatie en toegangsprijzen zie www.mehen.nl

Aanmelden via de website of telefonisch.

Reizen van Mehen

Van 9 mei t/m 14 mei organiseert Mehen een busreis naar Hildesheim, Hamburg, Bremen en Hannover. De bijzondere tentoonstelling over Gizeh staat hierin centraal, voorafgaand zal Mehen in april nog drie lezingen verzorgen over Gizeh. De prijs bedraagt € 610,-- p.p.

De reis gaat door, indien u nog belangstelling heeft voor deze reis neemt u dan contact met ons op.

Eindelijk kunnen wij over de reis naar **Soedan** meer informatie geven. Het betreft een reis van 13 dagen, zeer waarschijnlijk van 27 november t/m 9 december, hierbij het programma in het kort.

Dag 1

Vlucht van Amsterdam naar Khartoum

Dag 2

Bezoek aan het Soedan Nationaal Museum in Khartoum, mausoleum van de Mahdi en de soukh

Dag 3

Naar Moesawwarat es Sufra om te bezoeken en te overnachten

Onderweg bezoek aan de tempels van Wad Ban Naga en van Naga

Dag 4

Bezoek aan Meroë, de opgraving van de stad en de piramiden

Dag 5

Naar Karima. Bezoek Ghazali, Nuri, Amon tempel in Sanam.

Dag 6

Bezoek vanuit Karima aan Gebel Barkal, Hilat el Arab en Napata

Dag 7

Naar Kerma onderweg bezoek aan El Kuru en Tabo.

Dag 8

Van Kerma naar Sesebi, onderweg bezoek aan Kerma en Tumbos.

Dag 9

Naar Soleb met bezoek aan Soleb, Gebel Dosha en Sedeinga.

Dag 10

Reisdag naar Dongola voor overnachting

Dag 11

Naar Karima, onderweg bezoek aan Old Dongola, Kawa en Banganarti.

Dag 12

Reisdag naar Khartoum.

Dag 13

Terugvlucht naar Amsterdam.

De prijs voor deze Soedanreis bedraagt ca. € 2.550,-. De definitieve prijs en de toeslag voor een éénpersoonskamer wordt nog bekend gemaakt.

Inclusief zijn:

- de vluchten, incl. belastingen
- de rondreis
- de entree van de monumenten
- alle overnachtingen op basis van volpension
- een Engels sprekende begeleider
- reisbegeleiding door Hans Albers en Jan Koek
- vergunningen om de sites te bezoeken en te fotograferen

Houdt u er rekening mee dat de overnachtingen in het algemeen redelijk tot eenvoudig zijn, een éénpersoonskamer is niet altijd mogelijk!

Verslag van de Mehenreis naar Egypte in november 2010

Met een select groepje van 9 personen vertrekken we op zaterdag 20 november naar Cairo, waar we na een rustige vlucht om 21.00 uur aankomen. Het nieuwe vliegveld ziet er spic en span uit en kan zich meten met de grote internationale vliegvelden, waar ook ter wereld.

Eerst doen we twee dagen Cairo en omgeving: In Sakkara gaan we naar de drie graven langs de causeway van Oenas: Nianch-chnoem en Chnoemhotep, Meroe-ka-Ptah en Nefer-her-Ptah. De bewaker laat ons al snel alleen, omdat het hem allemaal veel te lang duurt. Sinds lange tijd is het graf van prinses Idoet uit de 4^e dynastie weer geopend en we genieten van de schitterende reliëfs die deze mastaba bevat. Het Egyptisch Museum in Cairo zien wij nog in ongeschonden staat en om de drukte te vermijden wandelen we een hele dag in de woestijn rond de piramiden in Dashoer met een bezoek aan de zgn. "rode piramide" van Snefroë, uit de 4^e dynastie.

Dinsdag arriveren we met een vroege vlucht we in Aswan, waar de temperatuur al snel boven de 30° C stijgt. Ons hotel ligt aan de Nijl en 's middags varen we met een feloeka naar Elefantine, waar we de tempeltjes van Satet uit het Oude Rijk tot de Late tijd bekijken en genieten van de Chnoemtempel en de prachtige omgeving.

Overzicht over
Elefantine

(foto Jan Koek)

De volgende dag start onze driedaagse cruise met de "Kasr Ibrim" over het Nassermeer in Aboe Simbel. We voelen ons wonderwel snel thuis op dit prachtige cruiseschip, dat in art deco stijl is ingericht. De verzorging aan boord is fantastisch! Onze boot vaart in tegenovergestelde richting dan de andere cruiseboten op het Nassermeer en dat betekent dat wij slechts met een groep van circa 70 mensen elke site bezoeken! Terug aan boord worden we steeds opgewacht door het personeel met natte doeken om ons wat op te frissen en meteen daarna wordt ons een heerlijk drankje aangeboden. Het personeel is zeer voorkomend en weet je kleinste wens te vervullen nog voordat hij geuit is. De high-tea aan het einde van de middag is een droom: in het westen zien we de zon ondergaan en in het oosten komt de volle maan op. Kan het mooier?

In tegenstelling tot in de tempel van Aboe Simbel, dat we zowel 's middags met een ondergaande zon als 's morgens met zonsopgang bezoeken, mogen we in de verplaatste tempels van Amada, Derr, Wadi es-Seboea, Dakka en Maharakka gelukkig wel fotograferen, wat dan ook naar hartelust gedaan wordt. Jan had ons tijdens de lezingen over de verdronken tempels van Nubië al veel over deze tempels verteld. Veel te snel arriveren we alweer in Aswan, waar de tempels van Kalabsja en Beit el Wali nog vanaf de boot wordt bezocht.

Natuurlijk vervelen we ons de volgende dagen in Aswan niet met bezoeken aan de edelengraven in Qubet el Hawa, de tempel van Philae, de stèle van Bak, beeldhouwer onder Achnaton en het prachtige Nubisch Museum!

Via de dubbeltempel van Horus en Sobek in Kom Ombo, arriveren we in Gebel el-Silsila, waar een sleepbootje van een dahabiya ons naar de westoever brengt. We genieten van het rotstempeltje van Horemheb en bestuderen de vele stèles langs de Nijl. Het is een heerlijke plek om te wandelen, terwijl talloze grote cruiseschepen tussen Luxor en Assoean langs varen.

Bij de tempel van Edfoe krijgt Jan het bij de inspecteur van oudheden voor elkaar dat we morgen het rotstempeltje van Seti I in Kanaïs mogen bezoeken! Dit tempeltje is heel lang gesloten geweest en wij zijn de eerste groep die hier sinds 35 jaar weer mag komen! Prachtige reliëfs uit de tijd van Seti I zijn hier te bewonderen. Seti liet dit tempeltje bouwen omdat hij met hulp van Amon een waterput in de woestijn had geslagen, waarna de expedities in de oostelijke woestijn veel succesvoller werden dan voorheen. Helaas zijn er veel beschadigingen, die momenteel onderhanden worden genomen.

De laatste dagen brengen we in Luxor door. Dat voelt altijd als "thuiskomen" en ondermeer het tempelcomplex van Karnak, het Ramesseum en het Dal der Koningen blijven trekken. Voor het eerst bezoeken we het "Carterhouse", het woonhuis van Howard Carter, dat door de Engelsen is opgezet (gratis toegang!). Prachtig ingericht met meubilair en allerlei spullen uit het begin van de vorige eeuw. Originele tekeningen en notities van Carter zijn hier ook tentoongesteld en in de filmzaal wordt een voorstelling gegeven waarin Carter de hoofdrol speelt. Bij onze chauffeur, Hamdi Moussa, dineren we heerlijk op de binnenplaats van zijn huis. Ongelooflijk dat we eind november 's avonds nog prima buiten kunnen eten!

Onze terugreis duurde 8 uur langer dan verwacht, maar uiteindelijk kwamen we na deze mooie reis allemaal 's avonds laat nog veilig thuis.

Mehendag 18 juni 2011

Voor alle donateurs, op dit moment ruim 80 (!), organiseren wij op zaterdag 18 juni vanaf 13.30 uur de jaarlijkse Mehendag in het RMO te Leiden. Alle donateurs zijn hiervoor uitgenodigd, noteert u deze datum vast in uw agenda! Behoudens de toegang tot het museum, betaalt u geen entree voor deze middag. Het programma wordt nog bekend gemaakt.

Voor meer informatie zie www.mehen.nl of mail naar mehen@hetnet.nl of bel nr. 0318 – 471689. Voor alle betalingen: rekeningnummer 67.19.36.387 t.n.v. B.J. Koek-Overvest e/o J.G. Koek te Elst.

Namens Mehen wensen wij u alle goeds toe.

Bep en Jan Koek